

XI - 1972

1-6

SLUŽBA BOŽJA

LITURGIJSKO - PASTORALNI LIST

GODINA XII

MAKARSKA 1972.

BROJ 1

RED ILI NERED

Veliki je Božji dar što se po suvremenom gibanju na svim područjima kršćanskog života pokušava sve staviti na svoje mjesto. Još je veći Božji dar što svi oblici izražavanja religije sve više prestaju biti mehaničke radnje i postaju živi dah kršćanske duše. Posebno je veselje vidjeti kako se po liturgijskoj reformi stvara u Crkvi sasvim nova situacija u kojoj vjernici osjećaju da bogoslužje nije samo posao svećenika nego da je to najpotpunije ostvarenje i najefikasnije sredstvo za unapređenje njihove povezanosti s Bogom i braćom. Kršćani danas mnogo bolje razumiju ono što se vrši u crkvi i sasvim drukčije i potpunije mogu ispuniti ono što na njih spada.

Od presudne je važnosti u tom pogledu bilo gledište Koncila da Crkva odustane od negdašnje upornosti i strogosti u liturgijskim zakonima po kojima je do u tančine bilo sve određeno jednako za cijelo područje rimskog obreda. Sad je predviđeno da se u pojedinim narodima, biskupijama, redovničkim zajednicama i župama može mnogo toga adaptirati prema konkretnim prilikama.

U tom adaptiranju stavljene su **granice**, a očito je po samoj naravi stvari da neke granice moraju biti. Jednako je očito da kao što u cijeloj prirodi mora i u liturgiji na osobiti način biti **red** i **zakonitost**. Međutim, čini se da na području liturgijskog života u Hrvatskoj nastupa razdoblje nereda i nepoštovanja zakonâ koji su vrlo svjež i za koje se ne može kazati da su zastarjeli.

Da budem konkretan, evo nekoliko primjera:

— Prigodom **blagdana sv. Nikole Tavelića** Ordinarijati su izdali odredbe kako će se blagdan proslaviti. Nisam ni u jednoj odredbi vidio upozorenje da toga dana ne smije biti

Misa sv. Nikole. Naprotiv stil je uglavnom bio takav da se je moglo shvatiti da je Misa dozvoljena. No na temelju onoga što određuju »Normae universales de anno liturgico et de calendario«, n. 58, jasno je da nije dozvoljena (Usp. »Služba Božja« XI, 1, str. 18). Mnogi od onih koji su znali za ovaj zakon računali su da je najbolje »zakinuti« tj. činiti se kao da se ništa ne zna. Nije lijepo da biskupi i svećenici gledaju kako će »zakinuti«, nego oni na koje spada moraju stvar urediti.

— Na području **liturgijskog pjevanja** u Hrvatskoj je zavladała prava anarhija. Misne pjesme koje se mogu pjevati mjesto propisanog teksta kod ulaza, na prikazanju i za vrijeme pričesti moraju biti odobrene od crkvene vlasti. Osim mizerne odredbe na početku Obnovljenog obreda Mise još se u ovoj sasvim hitnoj stvari nije ništa učinilo, pa svak po svojoj uvidavnosti bira pjesme kako mu se čini prikladnije. — Slična je situacija s tekstovima **molitve vjernika**.

— U poslijekoncilskoj liturgiji obred **škropljenja naroda blagoslovljenom vodom** dobio je veću važnost nego što je to bilo prije koncila. To je vrlo značajan obred kojim se ističe pashalni karakter svake nedjelje. Budući da obnovljeni obred blagoslova i škropljenja vodom za vrijeme nedjeljne Mise nije kod nas službeno preveden i objavljen, na mnogim je župama dosadašnji obred ukinut a novi nije uveden. Tim se stvorila neugodna situacija, jer je doista teško pred vjernicima opravdati ukidanje i ponovno uvođenje jednog obreda u roku od nekoliko godina.

— Glavni liturgijski objekt u Hrvatskoj **glavni oltar zagrebačke prvostolne crkve** nije više onaj dosadašnji nego onaj jadni ispred njega na kojem se sad vrši glavno bogoslužje. To je moglo ostati privremeno mjesec dana, ali to ne može stati godinama. Doista nered velikoga stila, uzor nereda za druge crkve u Hrvatskoj.

Neka bude slobode, ali neka bude i poštovanja zakona i reda.

»Bog nije Bog nereda nego reda . . . Tko to prezire i njega će prezreti Gospodin . . . U svemu mora biti red« (1 Kor 14, 33, 38 i 40).

Fra Jure RADIĆ